

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 220) ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญต่อคนไทยทุกคน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารกับชนชาติอื่นในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีผู้ใช้แพร่หลาย และในปัจจุบันไม่อาจปฏิเสธได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล เป็นภาษากลางของมนุษยชาติ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553, หน้า 1 และสมเกียรติ อ่อนวิมล, 2554, หน้า 2) ในการรู้ภาษาอังกฤษเพียงหนึ่งภาษา ช่วยให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้กว่าหนึ่งพันล้านคน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจาก Wikipedia (2013, p. 10) ระบุไว้ว่าภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในหกภาษาทางการของสหประชาชาติ มีคนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือภาษาแรกประมาณ 335 ล้านคน และมีคนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศจำนวนมากกว่า 765 ล้านคน ซึ่งรวมแล้วคนบนโลกสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ประมาณ 1,500 ล้านคน และสอดคล้อง Graddol (2006, p. 76) นักภาษาศาสตร์ประยุกต์ชาวอังกฤษได้ทำการวิจัยเรื่อง “English Next” พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษทั่วโลกจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าในอีก 10-15 ปีข้างหน้า จำนวนผู้เรียนจะเพิ่มถึง 2 พันล้านคน และ Ebbertz (2002, pp. 2-3) ได้ระบุถึงข้อมูลจากการสำรวจโลกอินเทอร์เน็ตพบว่า มีเว็บเพจ (Web Page) ทั้งหมดประมาณ

2,000 ล้านหน้า ซึ่งข้อมูลข่าวสารในเว็บเพจส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษประมาณ 1,100 ล้านหน้า คิดเป็นร้อยละ 56 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยจะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพราะเป็นภาษาสากลที่จะต้องใช้ติดต่อสื่อสารกับคนทั่วโลก

ในปี พุทธศักราช 2558 เป็นปีที่ประเทศไทยจะต้องก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะเปิดประตูแห่งประชาคมอาเซียนให้ชาวไทยไปมาหาสู่ คบค้าสมาคมกับเพื่อนอาเซียนได้อย่างสมภาคภูมิ ซึ่งสอดคล้องกับ สมเกียรติ อ่อนวิมล (2554, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ” หมายความว่าถึง ประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศอาเซียน จะต้องใช้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้นนอกเหนือจากภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติ เพราะไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่จะต้องไปมาหาสู่ร่วมประชุมปรึกษาหารือและสื่อสารกัน และไม่เฉพาะนักธุรกิจและคนทำมาค้าขายระหว่างประเทศเท่านั้นที่จะต้องใช้อังกฤษในการสื่อสารและการติดต่อธุรกิจระหว่างกัน ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียนในการติดต่อสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพโลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน โลกแห่งมิตรไมตรีที่ขยายกว้างไร้พรมแดน โลกแห่งการแข่งขัน ไร้ขอบเขตภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม และสอดคล้องกับ บัณฑิตย์ ศรีพุทธางกูร (2555, หน้า 1) กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการต้องรีบสร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ในด้านทักษะภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านอาเซียน ซึ่งครูต้องผลักดันให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยต้องเรียนรู้เพื่อให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2545, หน้า 2) กระทรวงศึกษาธิการได้ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, คำนำ) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของภาษาต่างประเทศต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นักเรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้ตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษา สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มีการกำหนดคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ คุณภาพของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เน้นทักษะการฟัง-พูด และคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และคุณภาพของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน โดยให้เพิ่มเติมเนื้อหากว้างมากกว่าผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และคำศัพท์ที่เป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 220-224)

แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า วิชาภาษาอังกฤษมีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศต่ำกว่าวิชาอื่นๆ ที่ทำการทดสอบทุกวิชาซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยน้อยละ 36.99 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2557, หน้า 4)

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น ครูผู้สอนสามารถทำได้โดย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับผู้เรียนมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 477) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผน การดำเนินการสอนดังกล่าวมักประกอบด้วยทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและ กระบวนการเรียนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบ นั้นยึดถือกำหนด ซึ่งผู้สอนนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการ สอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้ และสอดคล้องกับ Joyce and Weil (1996, p. 7) กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบแผนที่นำไปใช้สำหรับช่วยใน การจัดการเรียนการสอนหรือเป็นแนวทางในการสอนของครูเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้ ความคิด ทักษะ วิธีการคิด และวิธีการแสดงออกในการเรียนรู้ของตนเองให้ง่ายและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดถือแนวคิดที่ สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

แนวคิดสมดุลภาษา (Balanced Approach) เป็นแนวคิดการสอนภาษาที่ สามารถจัดการเรียนการสอนผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีความสมดุล ระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะ ทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนว การสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน และ การสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎทาง ภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ ฮารี สัททหวิ (2550, คำนำ) ได้กล่าวถึงแนวคิดสมดุลภาษาไว้ว่า เป็นแนว การสอนภาษาที่บูรณาการการสอนแบบให้ความหมาย (Whole Language) กับการสอน สะกดคำแจกลูก (Phonics) เข้าด้วยกัน สอนโดยยึดหลักเด็กเป็นศูนย์กลาง และสอดคล้อง กับ Maya Angelou Elementary (2012, p. 1) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดสมดุลภาษาเป็นแนว

การสอนภาษาที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบสำหรับการสอนนักเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงกับการอ่านและการเขียน และ Instructional Strategies Online (2012, p. 1) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของแนวคิดสมดุลภาษาคือ การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิด การพูดและการฟังสำหรับนักเรียนทุกคน

จากแนวคิดที่ว่า การสอนเพียงวิธีเดียวไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดีที่สุด เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีสไตล์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการสอนภาษาโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสที่จะเกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เกดลิณี พลบูรณ์ (2555, หน้า 153-160) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ Seven AIMS ตามแนวคิดแบบสมดุลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ Seven AIMS ตามแนวคิดแบบสมดุลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มี 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กิจกรรมการเรียนการสอน 4) ระบบสังคม 5) ระบบสนับสนุน และ 6) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วยกิจกรรม 7 ขั้นตอน คือ 1) กระตุ้นการใช้ 2) ให้ปัจจัยป้อน 3) เรียนรู้ความหมาย 4) ฝึกใช้ภาษา 5) สร้างผลงานใหม่ 6) ประเมินปรับปรุง สะท้อนผล และ 7) สรุปบทเรียน ซึ่งจากผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ Seven AIMS ตามแนวคิดแบบสมดุลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนสมรรถนะทางภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ Mlakar-Hillig, Malvin and Troy (2002, pp. 34-35) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคำศัพท์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาทางตอนใต้ของรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการทดสอบหลังการทดลองเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ รวมทั้งทักษะด้านการสื่อสารในด้านการอ่าน การเขียน และการพูดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มสูงขึ้น

จากสภาพ ความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น และจากคุณลักษณะของแนวคิดสมดุลภาษาซึ่งมีข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้และความสำเร็จในการนำมาใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับการพัฒนา

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผลจากการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการแสวงหาความรู้และเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นอย่างไรและมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีผลอย่างไรในประเด็นย่อยต่อไปนี้
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
  - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่เรียนด้วยวิธีปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
  - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติหรือไม่ อย่างไร
3. ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นอย่างไรในประเด็นย่อยต่อไปนี้
  - 3.1 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

3.2 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

3.3 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษาในประเด็นย่อยต่อไปนี้
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษา
  - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ
  - 2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษากับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในประเด็นย่อยต่อไปนี้
  - 3.1 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษา
  - 3.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ

3.3 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษากับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ
4. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
5. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติมีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
6. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เป็นแนวทางสำหรับครู นักวิชาการ ในการนำความรู้ หลักการ รูปแบบ จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5,433 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 53 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 31 คน และกลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา

2.1.2 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.2.2 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา ได้แก่ เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ My Story, Going Shopping, Animals และ ASEAN เป็นเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นเนื้อหาที่นักเรียนจะได้เรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 40 ชั่วโมง จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาสู่กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

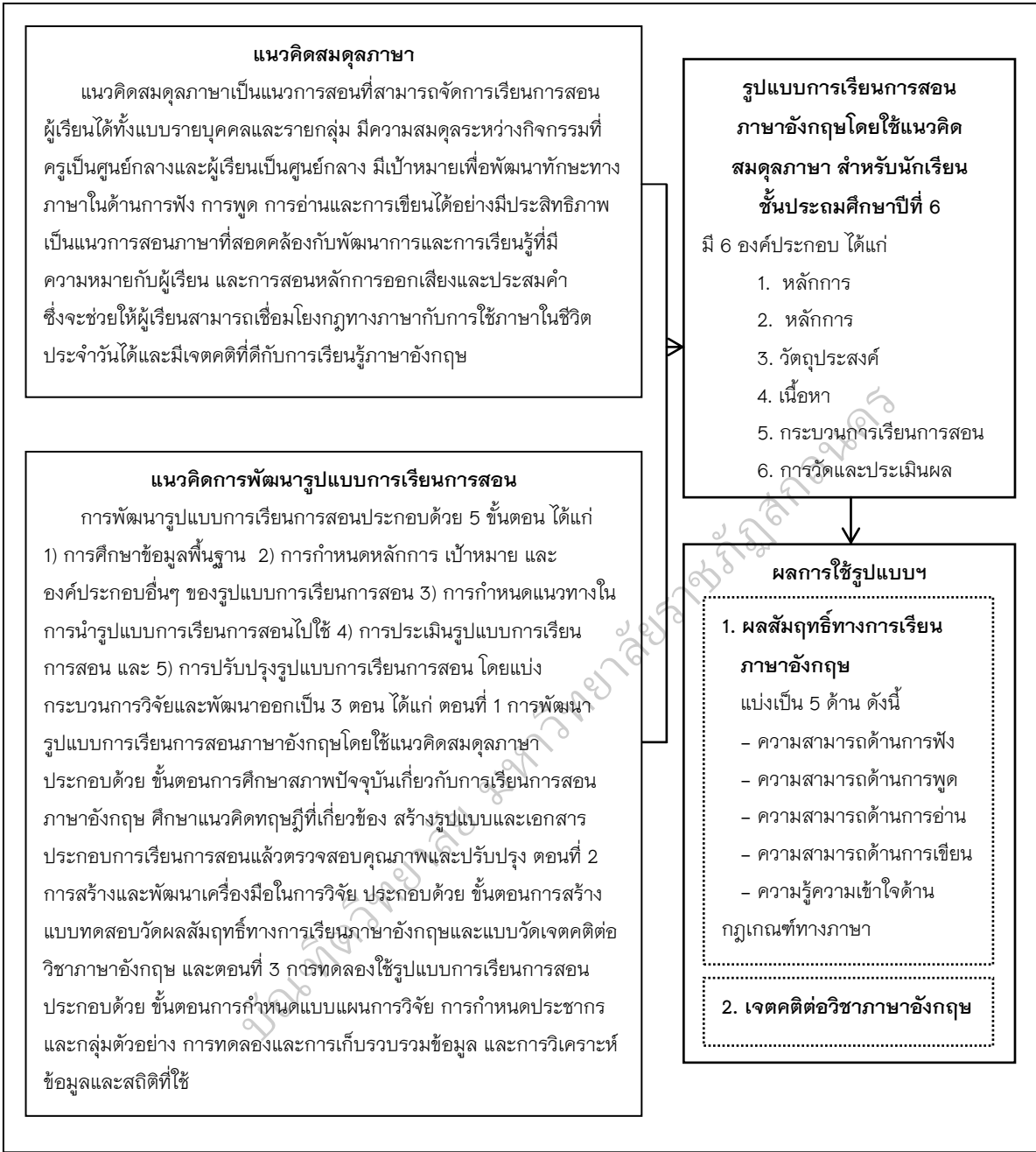
1. แนวคิดสมดุลภาษา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สาระสำคัญของความหมายและลักษณะของแนวคิดสมดุลภาษา สรุปได้ว่า แนวคิดสมดุลภาษาเป็นแนวคิดการสอนภาษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวการสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน และการสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (อารี ลัคนหวิ, 2550, คำนำ ; สุรางคนา เต๋อติสอน, คมกริบ ธีรานุรักษ์ และปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์, 2553, หน้า 22 ; กัณฑ์วรรณ มีสมสาร, 2556, หน้า 2 ; Instructional Strategies Online, 2012, p. 1 ; Marshall, 2012, p. 2 ; Mrs. Stewart's Kindergarten, 2012, p. 1 ; Archer, 2008, p. 1 ; Donoghue, 2009, p. 169 ; Maya Angelou Elementary, 2012, p. 1)

2. แนวคิดของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่นๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ 4) การประเมินรูปแบบการเรียนการสอน และ 5) การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน โดยแบ่งกระบวนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา ประกอบด้วย ขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สร้างรูปแบบและเอกสารประกอบการเรียนการสอนแล้ว ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุง ตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการกำหนดแบบแผนการวิจัย การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ (ทีศนา แหมมณี, 2547, หน้า 245 ; ญาณี ไชยวงศา, 2556, หน้า 282-285 ; Joyce and Weil, 1996, p. 7)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลงภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. แนวคิดสมดุลงภาษา หมายถึง แนวคิดสมดุลงภาษาเป็นแนวคิด การสอนภาษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวการสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน และการสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2. รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการจัดการเรียน การสอนที่อาศัยหลักปรัชญา ทฤษฎี แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยจัดให้มีองค์ประกอบ โครงสร้างของการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียน การสอน และการประเมินผลไว้อย่างเป็นระบบ แสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

3. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลงภาษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมดุลงภาษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติให้กับนักเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กระบวนการเรียน การสอน และ 6) การวัดและประเมินผล โดยกระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 **ขั้นสาธิต** เป็นขั้นการแสดงแบบอย่างที่ดี ถูกต้อง ชัดเจนโดยครูหรือสื่อต่างๆ

3.2 **ขั้นเรียนรู้** เป็นขั้นการให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกับครูในภาพรวม เป็นกลุ่มใหญ่หรือทั้งชั้น

3.3 **ขั้นฝึกทักษะ** เป็นขั้นการให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ทางภาษา จากการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติร่วมกับเพื่อนกลุ่มย่อยที่มีความสามารถทางภาษาในระดับ เดียวกัน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ สังเกตความสามารถและตรวจสอบปัญหาของนักเรียน

3.4 **ชั้นนำไปใช้** เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติไปใช้เพื่อการสื่อสารในด้านต่างๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

3.5 **ขั้นสรุปและประเมินผล** เป็นขั้นการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้และผลการปฏิบัติของนักเรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจ และความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

4.1 **ความสามารถด้านการฟัง** หมายถึง ระดับความสามารถในการรับรู้ เข้าใจในเสียงพยางค์ คำและประโยค สามารถจับประเด็นใจความหลัก และตอบสนองจากสิ่งที่ฟังได้

4.2 **ความสามารถด้านการพูด** หมายถึง ระดับความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารด้วยการพูดเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการได้

4.3 **ความสามารถด้านการอ่าน** หมายถึง ระดับความสามารถในการอ่านออกเสียง และความสามารถในการรับสารด้วยการอ่านแล้วเข้าใจความหมาย แปลความและจับใจความได้

4.4 **ความสามารถด้านการเขียน** หมายถึง ระดับความสามารถในการสะกดและเรียบเรียงคำ ข้อความ ประโยคด้วยการเขียนเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ

4.5 **ความรู้ ความเข้าใจด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา** หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำคำ กลุ่มคำ มาเชื่อมต่อกันหรือเรียบเรียงให้เป็นประโยคตามโครงสร้างเพื่อสื่อความหมายได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา

5. การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 3P ประกอบด้วย ขั้นนำเสนอ (Presentation) ขั้นฝึกหัด (Practice) และชั้นนำไปใช้ (Production)

6. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ระดับของความรู้สึกรู้สึก

ความคิดเห็น และทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยประเมินจากแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นทั้งเจตคติเชิงบวกและเชิงลบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี